

PERSPECTIVE ÎN EDUCAȚIA MUZICALĂ. RESURSELE DIGITALE

PERSPECTIVES IN MUSIC EDUCATION. DIGITAL RESOURCES

VERONICA LAURA DEMENESCU¹,
doctor habilitat în muzică, profesor universitar,
Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, România

<https://orcid.org/0000-0003-1902-5569>

CZU [78:37]:004

DOI <https://doi.org/10.55383/amtap.2024.2.02>

Educația muzicală actuală suportă o serie de transformări, datorate atât profilului elevilor cât și resurselor existente în mediul online. În acest sens, profesorilor le revine sarcina de a identifica, recomanda și utiliza aceste resurse, cu scopul de a contribui la o bună coordonare a procesului de învățământ, care să conducă la rezultate certe.

Care sunt problemele actuale și cum pot fi acestea soluționate în interesul procesului de învățământ? Acestea sunt principalele direcții care vor fi abordate în cadrul articolului nostru.

Necesitatea dezbaterii și a studierii acestei teme se fundamentează pe lipsa unei strategii naționale în ceea ce privește nevoile elevilor secolului XXI, în contextul digitalizării în educație ca directivă europeană.

Cuvinte-cheie: educație muzicală, digitalizare, resurse digitale, probleme actuale

Current music education is undergoing a series of transformations, due to both the profile of students and the resources available in the online environment. In this regard, teachers have the task of identifying, recommending and using these resources, in order to contribute to a good coordination of the educational process, leading to certain results.

What are the current problems and how they can be solved in the interest of the educational process? These are the main directions that will be addressed in our article.

The need to debate and study this topic is based on the lack of a national strategy regarding the needs of the 21st century students, in the context of digitalization in education as a European directive.

Keywords: music education, digitalization, digital resources, current problems

Introducere

Educația muzicală în contemporaneitate este încă în căutarea unor strategii care să apropie cadrul didactic de așteptările elevilor și ale studenților, astfel încât abordarea lecțiilor să ajungă la un numitor comun.

¹ E-mail: veronica_demenescu@yahoo.com

Integrarea resurselor digitale în educația muzicală presupune studierea prealabilă a funcțiilor acestora și adaptarea utilizării parțiale sau totale a resurselor în cadrul lecției.

Dacă în urmă cu 25 de ani această modalitate de abordare a lecției părea imposibil de realizat, iată că astăzi asistăm la o evoluție rapidă și densă a mijloacelor de informare și educație prin apariția resurselor digitale, capabile să contribuie la uniformizarea standardelor educaționale.

În acest context, vom prezenta principalele direcții manifestate în prezent în educația muzicală din România și vom analiza oportunitatea utilizării resurselor digitale.

Clasificarea resurselor digitale

Cea mai importantă resursă actuală în educația muzicală o constituie manualele digitale, acestea fiind disponibile pe site-ul Ministerului Educației la secțiunea *Manuale digitale*¹, unde vom observa că avem disponibile manuale pentru disciplinele *Muzică și mișcare* (clasele I-IV) și *Educație muzicală* (clasele V-VIII).

O problemă identificată de noi se referă la lipsa resurselor digitale pentru învățământul vocațional, respectiv, pentru disciplina *Teoria Muzicii, Solfegiu, Dicteu*, ceea ce ne conduce la concluzia că rezolvarea unei asemenea probleme este de competența factorilor decizionali în politicile educaționale.

Figura 1. Rezultate căutare manuale *Teoria Muzicii*

Sursa: <https://www.manuale.edu.ro/>

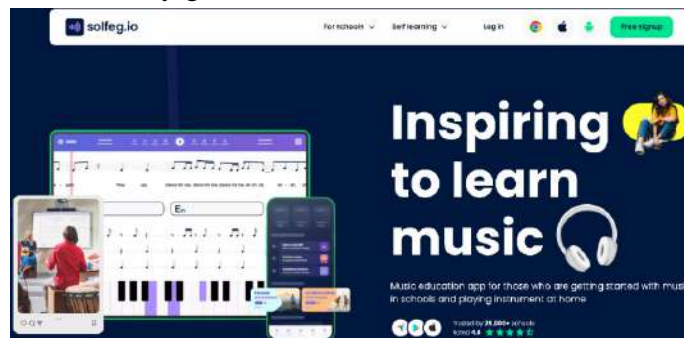
O altă categorie de resurse digitale se referă la platformele și aplicațiile recomandate în procesul educațional, astfel vom prezenta un top alcătuit din 4 produse, considerate ca fiind cele mai utilizate pentru toate categoriile interesate.

1. **Sofeg.io** – instrument digital util în educația muzicală, care în prezent are peste 25.000 de utilizatori în mediul online, atât școli cât și utilizatori independenți. Platforma este concepută pentru accesare ca site web și ca aplicație.

Funcțiile acesteia sunt de planificare a lecțiilor, evaluare, autoevaluare, învățare, înregistrare a progresului în învățare, iar accesul este disponibil prin AppStore și Google Play.

Utilizarea platformei este contra cost, după evaluarea potențialului prin acces gratuit pentru o perioadă determinată.

Figura 2. Prezentare resursă *Solfeg.io*

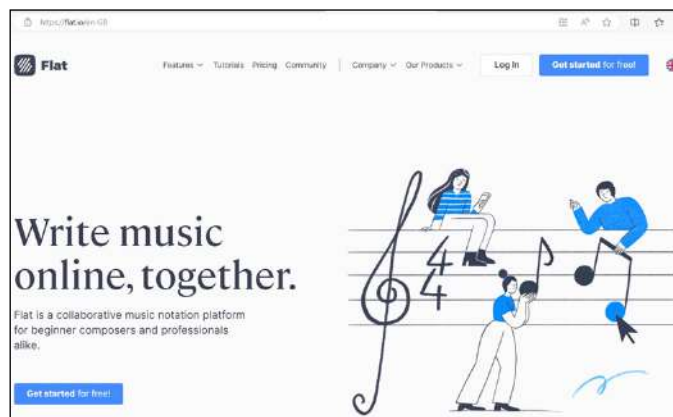
Sursa: <https://solfeg.io/>

¹ Sursa: <https://www.manuale.edu.ro/>

2. **Google Classroom** – este o platformă utilizată deja la scară largă, prin intermediul căreia sunt disponibile funcții precum învățarea personalizată, planificarea sarcinilor de lucru individuale sau de grup, monitorizarea progresului, combaterea plagiatului.

3. **Flat.io** – este o platformă complexă de tip Hub, prin intermediul căreia utilizatorii au acces la instrumente de compoziție, transpoziție, stocare de informații, evaluare, atât în modul online cât și offline. Accesul utilizatorilor este contra cost, cu posibilitatea evaluării prealabile a potențialului, gratuit, pentru o perioadă limitată. Resursa este disponibilă atât ca website cât și ca aplicație.

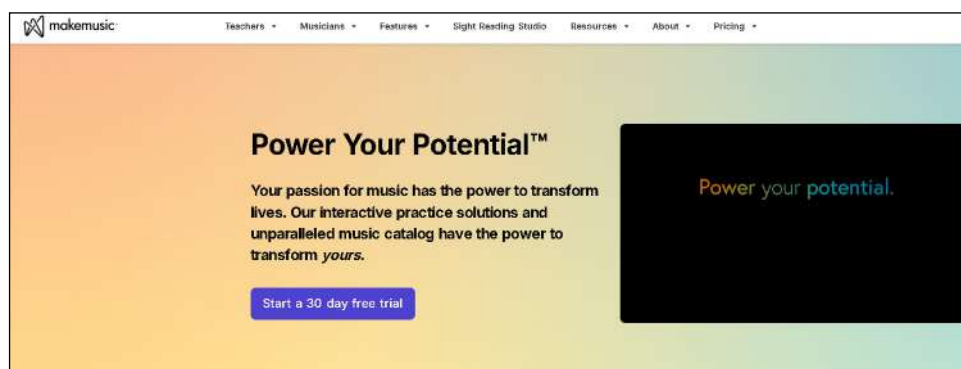
Figura 3. Prezentare resursă *Flat.io*

Sursa: <https://flat.io/>

4. **Makemusic.com** – este o platformă educațională, care oferă o gamă largă de resurse, dedicate atât profesorilor cât și claselor de elevi, muzicienilor independenți, interpreților, compozitorilor. Principalele funcții ale platformei oferă acces la un catalog digital complet ce cuprinde lecții, exerciții, partituri, repertorii de concert pentru toate genurile muzicale, lecții video, tutoriale, resurse educaționale, sesiuni de formare, planificare de evenimente.

Figura 4. Prezentare resursă *Makemusic*

Sursa: <https://www.makemusic.com/>

În ceea ce privește recomandările specialiștilor din domeniul resurselor digitale muzicale, lista poate continua cu produse destinate educației timpurii, precum: *Music Play Online*¹, *Chrome Music Lab*², *Prodigies Music*³, *Carnegie Hall`s Guide*⁴.

1 <https://musicplayonline.com/>

2 <https://musiclab.chromeexperiments.com/>

3 <https://prodigies.com/>

4 <https://www.carnegiehall.org/Education/Programs/Musical-Explorers/Digital/Curriculum.>

Resurse românești

Chiar dacă starea actuală a disponibilității resurselor digitale în limba română este una precară, constatăm apariția în mediul online a primului și singurului produs dedicat disciplinei *Teoria Muzicii, Solfegiu, Dictat*, dezvoltat în regim antreprenorial de către prof. Maria Moldovan de la Liceul de Artă din Sibiu¹.

Experiența îndelungată a profesoarei în învățământul muzical din Marea Britanie, dar și abilitățile antreprenoriale și digitale au facilitat apariția platformei *Cantacumine.ro*².

Utilizată în prezent de către cadre didactice și elevi din învățământul vocațional muzical din România, platforma disponibilă ca website oferă funcții de învățare, evaluare și autoevaluare, înregistrare a progresului în timp real pentru studierea sistematică a notelor, intervalelor muzicale, a acordurilor, funcțiilor, armurilor, dar și funcții de compoziție sau învățarea unor instrumente muzicale.

În cadrul unui studiu efectuat în mai multe instituții de educație muzicală toți utilizatorii și-au exprimat satisfacția deplină față de această resursă educațională în limba română, accesibilă atât în cadrul orelor de curs cât și în afara acestora.

Concluzii

Transformarea digitală în educație presupune redefinirea experienței tuturor factorilor implicați. Tendințele digitale în educație presupun asimilarea cunoștințelor avansate de antreprenariat educațional, care în perspectivă va avea ca principală direcție dezvoltarea experiențelor inovatoare pentru profesori, elevi, studenți, părinți.

În acest sens, se impune alinierea factorilor implicați în educație la tehnologiile adaptive prin asimilarea unor noi cunoștințe în cadrul cursurilor de formare continuă în vederea calificării TIC pentru profesori, creșterea eficienței învățării prin abordarea învățării personalizate, utilizarea evaluărilor inteligente, care vor contribui la economisirea timpului alocat în prezent de către profesori, supravegherea evoluției elevilor de către părinți.

Resursele existente, care constau în manuale digitale, aplicații educaționale, platforme online, sisteme de management, instrumente de analiză și evaluare, care vor deveni în viitorul apropiat instrumente fundamentale în didactica muzicală, vor contribui la formarea unei noi generații de elevi, studenți și cadre didactice, racordată la tendințele actuale în educație, manifestate la nivel mondial.

În acest mod rolul profesorului nu va dispărea, ci va fi decisiv pentru formarea competențelor muzicale într-o manieră actualizată, bazată pe informație, digitalizare, competență, concurență și performanță.

Referințe bibliografice

1. CAMLIN, D.A., LISBOA, T. The digital 'turn' in music education. In: *Music education research* [online]. 2021, vol. 23, no. 2, pp. 129–138 [accesat 02 dec. 2024]. Disponibil: <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/14613808.2021.1908792?needAccess=true>
2. GÜL, G. Use of Technology-Supported Educational Tools in General Music: Education and Its Contribution to the Process of Music Education. In: *Acta Educationis Generalis* [online]. 2023, vol. 13, no. 2, pp. 63–81 [accesat 02 dec. 2024]. Disponibil: <https://sciendo.com/article/10.2478/atd-2023-0014>
3. LELLOUCHE, S. *5 Innovative Ways to Use Technology in Music Education and Learning* [online]. [accesat 02 dec. 2024]. Disponibil: <https://www.opus1.io/blogs/5-innovative-ways-to-use-technology-in-music-education-and-learning>
4. MOLDOVAN, M., DEMIAN, A. M. cantacumine.ro - An E-Learning Tool that Supports Composition Approach. An Illustrative Application Within a Collaboration Between Two Music-Specialized Schools. In: *ICT in Musical Field* [online]. 2024, vol. XV, nr. 1, pp. 7–13 [accesat 02 dec. 2024]. Disponibil: https://tic.edituramediamusica.ro/reviste/2024/1/ICTMF_ISSN_2067-9408_2024_vol14issue1pgno007-013.pdf
5. NEDELCUȚ, N., POP, C-G, GHIȘA, L. Bidirectional Communication in Distance Music Education: A Case Study. In: *ICT in Musical Field* [online]. 2023, vol. XIV, nr. 2, pp. 21–28 [accesat 02 dec. 2024]. Disponibil: https://tic.edituramediamusica.ro/reviste/2023/2/02%20Nedelcut%20Pop%20Ghisa%20-%20ICTMF_ISSN_2067-9408_2022_vol_14_issue_2.pdf

1 Profesor titular în învățământul vocațional – disciplina *Teorie, Solfegiu, Dictat* – din 2004; profesor *Hertfordshire*, Marea Britanie: Pian, TSD, Singing, 2018-2023; coordonator a sute de elevi, laureați la concursuri naționale și internaționale.
2 <https://www.cantacumine.ro/>